

ADHD, van gedrag tot biologie

Gepubliceerd: 12-02-2013 Laatste bijgewerkt: 28-04-2024

Doel: Ons algemene doel is om de neurobiologische substraten van een breed ADHD fenotype te onderzoeken.

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Ontwikkelingsstoornissen NEG
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, met invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON39334

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

ADHD, van gedrag tot biologie

Aandoening

- Ontwikkelingsstoornissen NEG

Synoniemen aandoening

Aandachtstekortstoornis met hyperactiviteit, ADHD

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universitair Medisch Centrum Utrecht

Overige ondersteuning: NWO VICI

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: ADHD, fMRI, neuropsychologie

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten:

- (1) Taak gerelateerde hersenactiviteit (BOLD-sigitaal verandering) en connectiviteit gemeten met fMRI
- (2) Neuropsychologische uitkomstmaten verzameld met computertaakjes

Secundaire uitkomstmaten

Secundaire uitkomstmaten:

- (1) Resting-state functionele connectiviteit, bepaald met resting-state fMRI
- (2) ADHD symptomen, zoals gemeten met symptoomschalen (CBCL/TRF/SWAN)
- (3) De integriteit van witte stof, beoordeeld met maten voor fractionele anisotropie, gemeten bij DTI
- (4) Genotypering van risicogenen

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Rationale: Recente studies wijzen naar een meer heterogene etiologie van ADHD. De mogelijkheid dat meerdere afwijkingen onafhankelijk van elkaar kunnen leiden tot ADHD wordt hierin meegenomen. In dit protocol stellen wij voor om de verschillende domeinen die mogelijk verstoord zijn bij ADHD te onderzoeken op zowel het neuropsychologische, als het fMRI niveau. Een belangrijk aspect van dit project is het meenemen van een derde groep kinderen (los van kinderen met ADHD en normaal ontwikkelende controles) met symptomen van ADHD, maar zonder de

diagnose ADHD.

Doel van het onderzoek

Doel: Ons algemene doel is om de neurobiologische substraten van een breed ADHD fenotype te onderzoeken.

Onderzoeksopzet

Onderzoeksopzet: Wij stellen voor om een cross-sectioneel onderzoek uit te voeren, waarin neuropsychologische en MRI data wordt gecombineerd om hersenactiviteit en hersenconnectiviteit bij ADHD te onderzoeken.

Inschatting van belasting en risico

Deelnemers zullen worden gevraagd om neuropsychologische taken uit te voeren en gedurende ongeveer 60 minuten een MRI scan te ondergaan. Deelnemers worden voorbereid op de scan middels een oefenscan procedure. Toevalsbevinding kunnen voorkomen. Als dit gebeurd worden de deelnemer en zijn of haar ouders op de hoogte gesteld. Er zijn geen directe voordelen te verwachten van het deelnemen aan deze studie. Op de lange termijn zal een toegenomen begrip van de etiologie van ADHD kunnen bijdragen aan een verfijnde diagnostiek en behandeling van ADHD.

Contactpersonen

Publiek

Universitair Medisch Centrum Utrecht

Heidelberglaan 100
Utrecht 3584 CX
NL

Wetenschappelijk

Universitair Medisch Centrum Utrecht

Heidelberglaan 100
Utrecht 3584 CX
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Adolescenten (12-15 jaar)

Adolescenten (16-17 jaar)

Volwassenen (18-64 jaar)

Kinderen (2-11 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Inclusiecriteria voor ouders: • Geen aanvullende criteria indien het betreffende kind aan alle inclusiecriteria voldoet.; Algemene inclusiecriteria voor alle deelnemers (exclusief ouders); Leeftijd: 6 tot en met 18 jaar ten tijde van de eerste scan

Goed begrip en beheersing van de Nederlandse taal; Inclusiecriteria voor deelnemers met ADHD:

Een klinische DSM-IV diagnose van ADHD, ondersteund door de Diagnostic Interview Schedule for Children (DISC); Inclusiecriteria voor controled deelnemers:

Geen DSM-IV diagnose, zoals bepaald door de DISC

Geen scores in de klinische range van de Child Behavior Checklist (CBCL) ingevuld door een van beide ouders.; Inclusie voor deelnemers zonder ADHD diagnose, maar met een psychiatrische diagnose en symptomen van ADHD:

Een klinische DSM-IV diagnose met uitzondering van ADHD, ondersteund door het DISC interview.

Een score in de klinische of subklinische range van de CBCL subschaal Aandachtsproblemen ingevuld door een van beide ouders.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Mentale retardatie ($IQ < 70$)

Ernstige cardiovasculaire, endocriene, pulmonale of gastro-intestinale ziektes.

Aanwezigheid van storende metalen objecten in of om het lichaam (bijv. een pacemaker)

Neurologische stoornis (nu of in het verleden). Een neurologische stoornis is gedefinieerd als

elke stoornis die zorg van een neuroloog behoeft.

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, met invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Doel: Algemeen wetenschappelijk	

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	08-04-2013
Aantal proefpersonen:	450
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	12-02-2013
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Universitair Medisch Centrum Utrecht (Utrecht)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL40444.041.12